

Bu sıralar biraz edebiyata yöneldim diyebilirim. Sürekli aynı konuyla uğraşınca sıkılıyorum, bu nedenle de iki ayrı konuda daha kitaplar gözümün önünde durur. Özel olarak okumam gereken bir şey yoksa hangisini gönlüm çekerse onu okurum.

Epeyce zamandır Türkçe edebiyat okumamıştım. 20 yıl öncesine kadar bu konuda epeyce iyiydim. Klasikler zaten bitmişti ve yeni çıkan ne varsa ulaşır okurdum. Sonra sosyal bilimler ve felsefe ağır bastı, o kadar ağır bastı ki edebiyat okuması neredeyse ortadan kalktı. Birkaç kez yeniden başlamaya niyetlendim, biraz gitti ama sürekli olmadı. Bakalım bu seferki ne kadar gider?

Şebnem İşigüzel'in ilk kitabı **Haney'e Ay Doğacak** (öyküler) okuyup bitirdikten sonra Albert Camus'nun **Yabancı**'sını okudum. İkisi arasında ilişki aramayın, önce bende bulunan ama okunmamışları okuyorum. Yenilere sıra sonra gelecek...

İşigüzel'in daha önce **Kirpiklerimin Gölgesi**'ni okumuştum. Neden dersiniz, konu günceldi. Bir kız parasız yatılı sınavına girmesini engelleyen annesini öldürmüştü. Kızı iyi anlamıştım, o ortamdaki çıkmak istiyordu ve sürekli engel çıkarana da öldürmüştü. Ne şans vardı ama kızda! Annesini öldürür, karakola gidip teslim olur ve polisin ilk işi de kızı sınava götürmek olur. İşigüzel'in romanı ise konusu dışında beni pek sarmamıştı diyebilirim.

Haney'e Ay Doğacak'ın yıllarca yasaklanmasını anlamak mümkün çünkü edebiyatımızdaki ilk ensest öykülerini içeriyordu. Yaygın olarak varlığı bilinen ama üzerinde konuşulamayan ensest...

Birkaç öyküsünü, özellikle **Benimle Ölür Müsün?** ü sevdim.

Camus'nun romanı ise müthiş... Kitabı çeviren Vedat Günyol'un yazdığı önsöz ise tam bir

Hayatın anlamı ölümdedir

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Perşembe, 21 Mart 2019 21:42 -

rezalet... Sözüm ona kitabı tanıtıyor ama anlattıklarının kitapla ilgisi yok...

Camus'nun kahramanı sonu ölümlle bittiği için hayatı saçma buluyor. Bugün veya yirmi yıl sonra ölmüşsünüz, sonuçta ölecek değil misiniz? görüşüne sahip...

Bu görüş 120 sayfalık kısa romanda gayet güzel anlatılıyor.

İdama mahkum olan roman kahramanı kitabın sonunda hüccesine Tanrı'ya inanmadığını söylemesine rağmen sürekli gelen papazı döver. Günyol'un önsözdeki kitabın insanları sevmeyi anlattığı görüşü de buna çok uyuyor doğrusu...

Okuduktan sonra düşündüm ve "ölüm hayatın anlamsızlığını değil anlamını gösterir" sonucuna vardım.

Sonunda ölüm olduğu için yaşadığımız hayat anlamlıdır. Kişi ve içinde bulunduğu şartlar bu anlamı azaltabilir veya çoğaltabilir tabii...

İnsan ölümlü olmasaydı ne olurdu?

Başta zaman kavramı değişirdi. Bir işi yarın da yapabilirsiniz, 20 yıl sonra da; zaman çok nasıl olsa...

İnsanların üremesini yasaklamak gerekirdi. Aksi durumda, ölüm yoksa büyük hızla artacak nüfusu dünya kaldıramazdı.

Ölüm olmayınca Tanrı, Allah ve öteki dünya gibi kavramlara da gerek kalmazdı.

Hayatın anlamı ölümdedir

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Perşembe, 21 Mart 2019 21:42 -

Ölüm olmayınca denildiğinde de bunu ayırıştırmak gerekir.

İnsanların yaşlanarak ölmemesi, onların öldürülemeyeceği anlamına gelmez. İlki doğal ölümdür ama her ölüm böyle değildir.

Camus bu romanda bomboş bir hayatı o kadar güzel anlatmış ki...

Aklıma 1960'lı yılların ilk yarısı geldi... Bomboş bir hayat... Ne yapacaksın bu hayatta? Yüksek eğitim gör, işe gir, para kazan, evlen, çocukların olsun; hayat bu mu yani? Bu hayatın içinde resmen boğuluyorsun. Rahatın yerinde olabilir ama bu durum boğulmanı engellemiyor.

Çok sonra okuduğum bazı hayat hikayelerinde de aynı yıllarda yaşanan aynı duyguyu buldum. Mesela Tülay German'ın **Erdemli Yıllar** kitabı gibi... Mina Urgan'ın hayatını okumuştum. O da yüksek eğitilmiş ve geliri iyi bir çevrede büyümüş ama bıkmış bu ortamdandır...

"İçimde büyük bir tepki vardı ve bu tepki beni marksizme götürdü"

belirlemesi yapar. Önce öğrenip sonra sosyalist olmaz, büyük tepki onu sosyalizme götürür. Sosyalizm onun için de kurtuluştur; fakirlikten değil, o ortamdandır kurtuluş...

"Hayatın anlamı insanın kendini gerçekleştirmesidir. Kendini gerçekleştirmek ise, sahip olduğun bütün yetenekleri sonuna kadar geliştirmek demektir."

Bunu 17 yaşında yazdığımı iyi hatırlıyorum. O dönemde hayata anlam kazandırmanın, çevremizdeki o bomboş hayattan çıkışın başlıca yolu da devrimci mücadeleydi. Sayı ne kadar bilemem ama sanırım azdır, bazı insanlar "bu benim de kurtuluşumdur" diyerek buraya yöneldi. Yoksulluktan kurtuluş değil, o bomboş hayattan kurtuluş...

Yetenekli ama bu yetenekleri kullanmaktan çekinen insanlardan sürekli uzak durmaya çalıştım. Sürekli çalışma olmadan yetenekler gelişemez. Ve bazı insanlar hem yetenekli hem çalışkan ve hem de cesaretsiz olunca hiç çekilmiyorlardı.

Hayatın anlamı ölümdedir

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Perşembe, 21 Mart 2019 21:42 -

Yetenekleriniz başınızı derde de sokabilir, bunu göze alacaksınız...

Kitapta bir cümle vardı ki, harika... Roman kahramanının annesi bir yaşlılar yurdunda ölüyor. Orada yaşayan insanları biraz tanıyor. İnsanlar mutlular... Birbirleriyle bir başka zamana ait mutlulukları paylaşıyorlar.

Çok eski ve bir başka zamana ait mutluluklar ve bunu paylaşarak bugün mutlu olmak...

Çok sayıda insanın bugünkü durumuna ne kadar benziyor, değil mi?

Yarın yıllar önce okuduğum bir kitabı yeniden okumaya başlayacağım: Orhan Pamuk ve **Kara Kitap**

Anlatım tarzındaki yenilik nedeniyle o zaman çok hoşuma gitmişti...